

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معاونت پژوهش و فناوری

به نام خدا

منشور اخلاق پژوهش

با یاری از خداوند سبحان و اعتقاد به اینکه عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظر به اهمیت جایگاه و دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشجویان و اعضای هیأت علمی واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مدنظر قرار داده و از آن تخطی نکنیم:

- ۱ - **اصل براءت:** التزام به براءت جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند.
- ۲ - **اصل رعایت انصاف و امانت:** تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۳ - **اصل ترویج:** تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴ - **اصل احترام:** تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب نقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی.
- ۵ - **اصل رعایت حقوق:** التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶ - **اصل رازداری:** تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشورها و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷ - **اصل حقیقت جویی:** تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.
- ۸ - **اصل مالکیت مادی و معنوی:** تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- ۹ - **اصل منافع ملی:** تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

امضاء پژوهشگر:

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده اقتصاد و حسابداری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش:

برنامه ریزی سیستم های اقتصادی

عنوان:

بررسی میزان پیش بینی تقاضای گندم در ایران:

با استفاده از رهیافت اقتصاد سنجی و سیستم های دینامیکی

استاد راهنما:

دکتر نعمت فلیحی پیربستی

استاد مشاور:

دکتر هادی محمدی

پژوهشگر:

مجتبی کریمی

خرداد ۱۳۹۱

تقدیم به:

پدر و مادرم،

دو موجود مقدس

آنان که ناتوان شدند

تا من به توانایی برسم

و عاشقانه بوختند

تا روشنگر راهم باشند و گرما بخش وجودم

و برادرم حمید

که دستگیری و دلسوزی اش فراموش شدنی نیست

تشکر و قدردانی :

در نگارش این پایان نامه که از آغاز تا انجامش چند ماهی به طول انجامید اسباب زحمت عزیزانی را فراهم کرده بودم و از لطف بزرگانی برخوردار بودم که در اینجا تشکر از آنان به زبان قلم بر من فرض است چرا که گفته اند: من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق.

نخست کسانی که مستقیماً در نگارش این پایان یاریگرم بودند. از جناب آقای دکتر نعمت فلیحی با عنوان استاد راهنمای این پژوهش افتخار بهرمندی از راهنماییهای ارزنده و دستگیریهای علمی ایشان را داشتم کمال تشکر و قدردانی را دارم. نیز از استاد مشاورم جناب آقای دکتر هادی محمدی که از مشاورت و راهنماییهای روشنگر خود من را بی بهره نگذاشتند نهایت تشکر را دارم. و نیز از جناب آقای دکتر تیمور محمدی که در این راه همواره از لطف ایشان برخوردار بودم کمال تشکر را دارم.

همچنین از کسانی که غیر مستقیم در انجام این پایان نامه یاریگرم بودند و در صدر آنان چشم و چراغ زندگی ام پدر و مادر ارجمند و کوشایم سپاسگزارم.

بی گمان در این راه اگر لطف و دستگیریهای این عزیزان و نیز دوستان دیگر نبود کار بر من دشوار می شد.

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب مجتبی کریمی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی

۸۸۰۸۳۷۴۶۴۰۰ در رشته اقتصاد گرایش برنامه ریزی سیستم های اقتصادی که در تاریخ

۱۳۹۱/۰۴/۱۶

از پایان نامه خود تحت عنوان : بررسی میزان پیش بینی تقاضای گندم در ایران(با استفاده از

رهیافت اقتصاد سنجی و سیستم های دینامیکی)

با کسب نمره ۱۹.۵ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و...) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب،

ثبت اختراع و از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود ، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی : مجتبی کریمی

تاریخ و امضاء ۱۳۹۱/۰۶/۱۴

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۱/۰۴/۱۶

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای مجتبی کریمی از پایان نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۹.۵ بحروف نوزده و نیم و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما:

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات طرح

۲	مقدمه
۳	۱-۱- بیان مسأله
۴	۲-۱- اهمیت و ضرورت موضوع پژوهش
۴	۳-۱- اهداف پژوهش
۵	۴-۱- فرضیه های پژوهش
۵	۵-۱- روش پژوهش
۶	۶-۱- جامعه آماری و حجم آن
۶	۷-۱- روش گردآوری اطلاعات
۶	۸-۱- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل دوم: مطالعات نظری و پیشینه تحقیق

۸	مقدمه
۹	۱-۲- مبانی تئوریک تابع تقاضا
۱۶	۲-۲- مروری بر برآورد توابع تقاضا
۱۷	۱-۲-۲- مروری بر مطالعات انجام شده در خارج از کشور
۲۲	۲-۲-۲- مروری بر مطالعات انجام گرفته در داخل کشور
۲۸	نتیجه گیری

فصل سوم: تحلیل داده های آماری و بررسی روندها

۳۰	مقدمه
۳۲	۱-۳- تاریخچه
۳۳	۲-۱-۳- اهمیت گندم

۳۵ گندم در جهان ۳-۱-۳
۳۵ بازار جهانی گندم ۱-۳-۱-۳
۳۶ مصرف گندم در جهان ۲-۳-۱-۳
۳۷ تولید گندم در جهان ۳-۳-۱-۳
۴۱ بررسی روند صادرات گندم در جهان ۴-۳-۱-۳
۴۲ بررسی روند واردات گندم در جهان ۵-۳-۱-۳
۴۲ بررسی روند تولید، واردات و مصرف گندم در ایران ۴-۱-۳
۴۲ سطح زیر کشت گندم کشور ۱-۴-۱-۳
۴۵ میزان تولید گندم کشور ۲-۴-۱-۳
۴۷ بررسی واردات گندم به کشور ۳-۴-۱-۳
۴۸ میزان مصرف گندم در کشور ۴-۴-۱-۳
۴۹ وضعیت نقاط استراتژیک در چرخه تولید تا مصرف گندم ۱-۴-۴-۱-۳
۵۰ بررسی روند مصرف گندم کشور ۲-۴-۴-۱-۳
۵۵ نتیجه گیری

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

۵۷ مقدمه
۵۸ ۱-۴- متدولوژی و روش شناسی تحقیق
۵۹ ۲-۴- پایه تئوریک مدل اقتصاد سنجی
۶۳ ۱-۲-۴- برآورد توابع تقاضا
۶۳ ۱-۱-۲-۴- مدل اول: تقاضای گندم در ایران (مصرف سرانه)
۶۴ ۲-۱-۲-۴- برآورد تقاضای گندم (مصرف سرانه) در ایران
۶۵ ۳-۱-۲-۴- تفسیر نتایج رگرسیون برآورد شده
۶۶ ۴-۱-۲-۴- بررسی فروض کلاسیک
۶۷ ۱-۲-۲-۴- مدل دوم: تقاضای گندم در جهان (متوسط مصرف سرانه)

- ۶۸-۲-۲-۲-۴- برآورد تقاضای گندم (مصرف سرانه) در جهان.....
- ۶۸-۳-۲-۲-۴- تفسیر نتایج رگرسیون برآورد شده.....
- ۷۰-۴-۲-۲-۴- بررسی فروض کلاسیک.....
- ۷۱-۳-۴- معرفی روش سیستم های دینامیک.....
- ۷۲-۱-۳-۴- کاربرد الگوهای سیستم دینامیکی.....
- ۷۳-۲-۳-۴- ابزارهای روش سیستم دینامیک.....
- ۷۴-۳-۳-۴- ضرورت بکارگیری روش سیستم دینامیکی و شبیه سازی.....
- ۷۴-۴-۳-۴- تعیین اعتبار مدل.....
- ۷۷-۴-۴- رویکرد و روش انجام پژوهش.....
- ۷۸-۱-۴-۴- شناسایی الگو.....
- ۷۸-۲-۴-۴- ساختار اصلی الگو.....
- ۸۰-۳-۴-۴- معرفی نمودارهای علی-حلقوی.....
- ۸۲-۴-۴-۴- شرح مدل.....
- ۸۳-۱-۴-۴-۴- نمودارهای انباشت-جریان.....
- ۸۷-۱-۵-۴- پیش بینی مصرف گندم.....
- ۹۰-۲-۵-۴- بررسی اعتبار مدل مصرف سرانه ایران.....
- ۹۳-۳-۵-۴- بررسی اعتبار مدل متوسط مصرف سرانه جهان.....
- ۹۶-۶-۴- طرح سناریوهای مختلف و پیش بینی مصرف گندم.....
- ۹۷-۱-۶-۴- سناریوی اول.....
- ۹۸-۲-۶-۴- سناریوی دوم.....
- ۱۰۰-۳-۶-۴- سناریوی سوم.....
- ۱۰۱-۴-۶-۴- سناریوی چهارم.....
- ۱۰۳-۵-۶-۴- سناریوی پنجم.....
- ۱۰۷- نتیجه گیری.....

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۰۹.....	مقدمه
۱۱۰.....	۱-۵- نتیجه گیری.....
۱۱۴.....	۲-۵- پیشنهادات.....
۱۱۶.....	فهرست منابع.....
۱۱۸.....	پیوست ها.....

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳۶.....	۱-۳ جدول بازار جهانی گندم در یک نگاه
۴۵.....	۲-۳ جدول روند سطح زیر کشت گندم در طی سالهای
۴۷.....	۳-۳ جدول تولید کل گندم در طی سالهای زراعی
۸۹.....	۱-۴ جدول پیش بینی مقدار مصرف سرانه گندم در ایران و جهان
۹۳.....	۲-۴ جدول ضریب همبستگی مقادیر واقعی و شبیه سازی شده ایران
۹۶.....	۳-۴ جدول ضریب همبستگی مقادیر واقعی و شبیه سازی شده جهان
۹۷.....	۴-۴ جدول مقادیر شوک وارده و پیش بینی مصرف سرانه گندم
۹۹.....	۵-۴ جدول مقادیر شوک وارده و پیش بینی مصرف سرانه گندم
۱۰۰.....	۶-۴ جدول مقادیر شوک وارده و پیش بینی مصرف سرانه گندم
۱۰۲.....	۷-۴ جدول مقادیر شوک وارده و پیش بینی مصرف سرانه گندم
۱۰۳.....	۸-۴ جدول مقادیر شوک وارده و پیش بینی مصرف سرانه گندم
۱۰۵.....	۹-۴ جدول میزان پیش بینی مصرف سرانه گندم تا سال ۱۴۰۴
۱۱۴.....	۱-۵ جدول مقادیر شوک های وارده و پیش بینی مصرف سرانه گندم

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۶.....	۱-۳ نمودار قیمت گندم صادراتی و پیش بینی قیمت گندم در بازار جهانی.....
۳۷.....	۲-۳ نمودار درصد مصارف مختلف گندم طی دوره ی ۳۷.....
۳۸.....	۳-۳ نمودار روند تولید جهانی گندم کشورهای برتر جهان ۳۸.....
۳۸.....	۴-۳ نمودار روند سطح زیر کشت گندم کشورهای برتر جهان ۳۸.....
۳۹.....	۵-۳ نمودار بازدهی تولید گندم در کشورهای برتر جهان ۳۹.....
۴۱.....	۶-۳ نمودار سهم صادرات کشورهای عمده صادر کننده گندم ۴۱.....
۴۲.....	۷-۳ نمودار سهم واردات کشورهای عمده واردات کننده گندم ۴۲.....
۴۸.....	۸-۳ نمودار واردات گندم به ایران طی سالهای ۴۸.....
۵۰.....	۹-۳ نمودار وضعیت نقاط استراتژیک در چرخه تولید تا مصرف ۵۰.....
۵۲.....	۱۰-۳ نمودار روند خرید گندم داخلی و واردات گندم ۵۲.....
۵۳.....	۱۱-۳ نمودار روند تولید گندم داخلی و واردات گندم ۵۳.....
۵۴.....	۱۲-۳ نمودار روند مصرف سرانه بر اساس آمار تولید ، واردات و خرید داخلی ۵۴.....
۸۰.....	۱-۴ نمودار اصلی الگوی سیستم ۸۰.....
۸۰.....	۲-۴ نمودار حلقه شکاف مصرف سرانه ایران با متوسط جهانی ۸۰.....
۸۲.....	۳-۴ نمودار علی-حلقوی مدل ۸۲.....
۸۳.....	۴-۴ نمودار انباشت- جریان مدل مصرف سرانه گندم ایران ۸۳.....
۸۴.....	۵-۴ نمودار انباشت- جریان مدل متوسط مصرف سرانه گندم جهان ۸۴.....
۸۴.....	۶-۴ نمودار انباشت- جریان مدل تعدیل شکاف موجود ۸۴.....
۸۵.....	۷-۴ نمودار انباشت- جریان مدل شکاف بین متوسط مصرف سرانه گندم ۸۵.....
۸۶.....	۸-۴ نمودار شکاف مصرف سرانه گندم شبیه سازی شده ۸۶.....

- ۹-۴ نمودار انباشت- جریان کلی مدل ۸۷
- ۱۰-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده مصرف سرانه گندم داخلی ۹۰
- ۱۱-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده قیمت گندم ۹۱
- ۱۲-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده درآمد سرانه ۹۲
- ۱۳-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده قیمت برنج ۹۲
- ۱۴-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده گوشت گاو ۹۲
- ۱۵-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده متوسط مصرف سرانه جهان ۹۳
- ۱۶-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده قیمت جهانی گندم ۹۴
- ۱۷-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده متوسط درآمد سرانه جهان ۹۵
- ۱۸-۴ نمودار مقادیر واقعی و شبیه سازی شده قیمت جهانی برنج ۹۵
- ۱۹-۴ نمودار تغییر در قیمت گندم داخلی بر اثر شوک مثبت ۹۷
- ۲۰-۴ نمودار تغییر در مصرف سرانه گندم بر اثر شوک مثبت قیمت ۹۸
- ۲۱-۴ نمودار تغییر در مصرف سرانه گندم بر اثر شوک مثبت بر قیمت و کالاهای جانشین ۹۹
- ۲۲-۴ نمودار تغییر در مصرف سرانه گندم بر اثر شوک مثبت بر قیمت و درآمد سرانه ۱۰۱
- ۲۳-۴ نمودار تغییر در مصرف سرانه گندم بر اثر شوک مثبت بر قیمت ها و درآمد سرانه ۱۰۲
- ۲۴-۴ نمودار تغییر در مصرف سرانه گندم بر اثر شوک مثبت بر قیمت داخلی و خارجی ... ۱۰۴
- ۲۵-۴ نمودار بررسی روند پیش بینی مصرف سرانه گندم ایران ۱۰۵

چکیده:

با توجه به اینکه از یک سو زراعت گندم در اقتصاد روستای کشور از اهمیت زیادی برخوردار است و از سوی دیگر گندم به عنوان یک کالای استراتژیکی شناخته شده است و در حال حاضر نیز جایگاه مهمی در سبد مصرفی و الگوی غذایی خانوارها در ایران دارد و عمده مصرف گندم در ایران مصرف انسانی است. از این رو شناخت، بررسی و اصلاح الگوی مصرف گندم به عنوان یکی از کالاهای اساسی مورد استفاده در کشور ضرورتی اجتناب ناپذیر است و انجام یک تحقیق در مورد تابع تقاضای گندم و پیش بینی گندم مورد نیاز کشور در سال های آتی و شناسایی عوامل تاثیر گذار بر این تابع و تحلیل نتایج حاصله از آن اجتناب ناپذیر می نماید. در این پایان نامه، به وسیله مدل سیستم دینامیکی و سنجی میزان تابع تقاضای گندم برآورد و پیش بینی شده است. که نتایج حاصل نشان می دهد قیمت گندم، درآمد سرانه و رشد جمعیت تاثیر منفی و معنی دار و همچنین قیمت کالاهای جانشین (برنج و گوشت) تاثیر مثبت و معنی دار بر تقاضای گندم دارد.

کلید واژه: تابع تقاضا، کشش قیمتی، مصرف، سیستم دینامیکی

طبقه بندی Q11,Q21,C01,C32,D12: JEL

فصل اول

کلیات طرح

مقدمه

با توجه به روند رو به افزایش جمعیت جهان و محدودیت منابع موجود در بخش کشاورزی، نظیر اراضی زراعی و منابع آبی، می توان پیش بینی کرد که در سالهای آینده ابزار رقابت های جهانی برای تسلط بر دیگران تنها به توسعه تسلیحات نظامی محدود نمی شود، بلکه غذا نیز به عنوان یک ابزار راهبردی در تغییر نظام های سیاسی و خطوط جغرافیایی کشورها نقش مهمی ایفا خواهد کرد. در آینده ای نه چندان دور، غذا و مجموعه امکانات مورد نیاز برای دستیابی به آن، عامل اصلی مرزبندی بین جوامع غنی و فقیر، پیشرفته و عقب مانده و اساسی ترین وسیله برای تسلط جهانی خواهد بود. در این پژوهش، سعی شده است تا عوامل تأثیرگذار بر تقاضای گندم در ایران و متوسط جهانی آن شناسایی شود. سپس با استفاده از سیستم دینامیکی با طرح سناریوهای مختلف، مناسبترین راهکارها در جهت کاهش مصرف سرانه ارائه می گردد.

در فصل اول، کلیات پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است در فصل دوم، متون مربوط به تئوری تقاضا و مطالعات و پژوهشهای صورت گرفته چه در داخل و چه در خارج از کشور، بررسی می شود تا این مبانی مقدمه های برای تخمین تابع تقاضا برای گندم باشد که در فصل چهارم موضوع بحث است. در فصل سوم به بررسی روند تولید، مصرف، واردات و ... پرداخته شده است. در فصل چهارم، مدل های سنجی و سیستمی از روابط متغیرهای اقتصادی مطرح می شوند. پس از طرح مدل های مذکور بر اساس داده های موجود به تخمین مدل ها پرداخته می شود. فصل پنجم با عنوان نتیجه گیری، نتایج مختصری از کل مطالعه انجام شده را ارائه می دهد.

۱-۱- بیان مسأله

غلات در حدود 63 درصد از جیره غذایی خانواددهای ایرانی را تشکیل می دهد که از این مقدار نزدیکی به 497 درصد انرژی خانوارها روزانه از نان تامین می گردد. بنابراین می توان گفت که گندم به عنوان یکی از مهم ترین غلات، ضروری ترین و حیاتی ترین محصول کشاورزی جهان، ارزش راهبردی ویژه ای دارد و به مثابه ابزاری سیاسی در روابط بین الملل به کار می رود به نحوی که می توان از آن برای اعمال فشارهای سیاسی بر کشورهای نایزمنند جهان سوم استفاده کرد.

در کشورهای صنعتی روند مصرف این محصول به عنوان خوراک دام رو به افزایش است. در حالی که در کشورهای در حال توسعه، عمدتاً مصرف انسانی دارد. تقاضای آنها در جهت برآورده کردن نیازهایشان روز به روز در حال افزایش است که تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله قیمت، درآمد، قیمت کالاهای جانشین قرار دارد. حال دو سؤال پیش می آید:

1. تقاضای گندم به چه میزان تحت تأثیر متغیرهای مستقل قیمت گندم، درآمد (هزینه

مصرفی سرانه) و قیمت برنج به عنوان کالای جانشین قرار دارد؟

2- تقاضا برای گندم در آینده افزایش خواهد یافت یا کاهش؟

از دیدگاه اقتصادی مصرف بهینه با توجه به محدودیت منابع در اختیار بشر مورد تأیید تئوری های اقتصادی است. بنابراین، در این اصل، با در نظر گرفتن تمامی ابعاد، صرفه جویی در منابع موجود و تحت اختیار، امری ضروری، بدیهی و مورد تأیید است. سرانه مصرف روزانه نان در ایران، نزدیکی به 500 گرم و سالانه آن بیش از 146 کیلوگرم است که نسبت به کشورهای اروپایی بیش از دو تا سه برابر است. بر حسب بررسی میدانی که در سطح تهران و بعضی مراکز استان ها انجام شده، حدود 33 درصد نان به صورت ضایعات است. به عبارت بهتر، یک سوم همه نانی که تولید می شود دور ریخته می شود. با توجه به آنکه بیش از نیمی از گندم مورد نیاز

تولید نان وارداتی است اهمیت موضوع بیش از پیش نمایان می‌گردد. ^(۱) ولی می‌توان گفت که به استثناء چند کشور آفریقایی، ایران در رتبه نخست کشورهای قرار دارد که نان غذا اصلی آنها به شمار می‌آید. بنابر آنچه بیان شد می‌توان نتیجه گرفت که عمده مصرف گندم در ایران مصرف انسانی است از این رو شناخت، بررسی و اصلاح الگوی مصرف گندم به عنوان یکی از کالاهای اساسی مورد استفاده در کشور ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. با توجه به روند صعودی مصرف گندم، حتی در صورت تأمین نیاز داخلی گندم از طریق واردات باز هم خطراتی مانند دامپینگ و تحریم، تهدید جدی برای کشور به شمار می‌رود که می‌توان با پیش‌بینی مقدار تقاضا برای گندم در کشور برای سالهای آتی گام‌های لازم جهت تولید، صرفه‌جویی‌های لازم در مصرف و رسیدن به خودکفایی را در برداشت و از مشکلات و تهدیدات ذکر شده رهایی یافت.

۱-۲- اهمیت و ضرورت موضوع پژوهش

با توجه به اینکه از یک سو زراعت گندم در اقتصاد روستایی کشور از اهمیت زیادی برخوردار است و از دی‌گرسو گندم به‌عنوان یک کالای استراتژیک شناخته شده و در حال حاضر نیز جای‌گاه مهمی در سبد مصرفی و الگوی غذایی خانوار دارد، ضرورت انجام یک تحقیق در مورد تابع تقاضای گندم و پیش‌بینی گندم مورد نیاز کشور در سال‌های آتی و شناسایی عوامل تاثیرگذار بر این تابع و تحلیل نتایج حاصله از آن اجتناب‌ناپذیر می‌نماید.

۱-۳- اهداف پژوهش

^۱-طارمی، محمد حسین، نقد مصرف‌گرایی در کشور با الگوها، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی